

Sygn. akt II Ca 493/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Marta Postulska-Siwiek

Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Maliszewska

(delegowana)

Protokolant Starszy sekretarz sądowy Anna Katarzyna Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2018 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę kwoty 3243,59 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 7 marca 2018 roku, w sprawie I C 651/14

I. oddala apelację;

II. oddala wniosek (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o zasądzenie od M. S. zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Marta Postulska-Siwiek Dariusz Iskra Agnieszka Maliszewska

Sygn. akt II Ca 493/18

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 6 sierpnia 2014 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powód – L. S. C. de S. y (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w M., działająca przez Oddział w Polsce z siedzibą w W., wniosła o zasądzenie od pozwanego – M. S. kwoty 3243,59 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 sierpnia 2014 roku (k. 3-6v).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zawarł umowę ubezpieczenia, na podstawie której nastąpiła wypłata odszkodowania. W dniu 29 marca miał miejsce wypadek komunikacyjny, który spowodował szkodę (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Powód wskazał, że podjął decyzję o wypłacie poszkodowanemu kwoty w łącznej wysokości 2847,55 zł tytułem odszkodowania, a następnie dokonał wypłaty na rzecz poszkodowanego.

Powód wskazał, że domaga się zwrotu wypłaconego odszkodowania na podstawie art. 43 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Powód wskazał, że na dochodzoną kwotę składają się następujące należności:

- 1) kwota 2157,96 zł wynikająca z „faktury (...)”,
- 2) kwota 333,57 zł stanowiąca odsetki za opóźnienie za okres od dnia 30 maja 2013 roku do dnia 5 sierpnia 2014 roku,
- 3) kwota 239,59 zł wynikająca z „faktury (...)”,
- 4) kwota 33,62 zł stanowiąca odsetki za opóźnienie za okres od dnia 9 lipca 2013 roku do dnia 5 sierpnia 2014 roku,
- 5) kwota 450 zł wynikająca z „faktury (...)”,
- 6) kwota 28,85 zł stanowiąca odsetki za opóźnienie za okres od dnia 8 lutego 2014 roku do dnia 5 sierpnia 2014 roku.

Powód wniósł również o zasądzenie kosztów procesu.

*

Nakazem zapłaty z dnia 26 sierpnia 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uwzględnił powództwo w całości (k. 9).

*

Od nakazu zapłaty z dnia 26 sierpnia 2014 roku sprzeciw wniósł M. S. (k. 8).

W toku dalszego postępowania pozwany nie uznawał powództwa i wnosił o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych (k. 88-89v).

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowił:

1. ustalić wstąpienie po stronie powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. w miejsce dotychczasowego powoda;
2. zwolnić od udziału w sprawie po stronie powoda L. S. C. de S. y R. Spółkę (...) z siedzibą w M., działającą przez Oddział w Polsce z siedzibą w W. (k. 305).

*

Wyrokiem z dnia 7 marca 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie:

I. zasądził od M. S. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1840,93 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. S. kwotę 103,57 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 314-314v).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 29 marca 2013 roku, około godziny 16.50, w L. na ul. (...) będący pod wpływem alkoholu, kierując pojazdem marki R., numer rejestracyjny (...), wykonując manewr cofania nie zachował należytej ostrożności i doprowadził do zderzenia z nadjeżdżającym pojazdem marki R., numer rejestracyjny (...), czym stworzył zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Sąd Rejonowy ustalił, że prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 13 maja 2013 roku, wydanym w sprawie IX W 956/13, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uznał M. S. za winnego popełnienia wykroczenia drogowego wyczerpującego dyspozycję art. 87 § 1 k.w. w zb. z art. 86 § 2 k.w. i za to skazał go na karę grzywny w wymiarze 500 zł oraz orzekł wobec obwinionego środek karny w postaci prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy.

Sąd Rejonowy ustalił, że samochód marki R., numer rejestracyjny (...), posiadał ważne w dniu zdarzenia ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Ubezpieczycielem była L. S. C. de S. y (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w M., działająca przez Oddział w Polsce. Polisa oznaczona była numerem (...).

Sąd Rejonowy ustalił, że w wyniku kolizji pojazdów z dnia 29 marca 2013 roku w pojeździe marki R., numer rejestracyjny (...), uszkodzeniu uległy elementy przedniej prawej części nadwozia. Użytkownik pojazdu oddał go do naprawy do warsztatu „» (...)« inż. K. L. w L.” przy ul. (...).

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 3 kwietnia 2013 roku użytkownik pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...), zgłosił szkodę w ramach ubezpieczenia OC do ubezpieczyciela sprawy zdarzenia z dnia 29 marca 2013 roku. Oględziny uszkodzonego pojazdu marki R. wykonano w dniu 5 kwietnia 2013 roku. Na podstawie kalkulacji naprawy z dnia 8 kwietnia 2013 roku, decyzją z dnia 22 kwietnia 2013 roku ubezpieczyciel przyznał i wypłacił na rzecz „» (...)« inż. K. L. w L.” kwotę 1413,32 zł tytułem likwidacji szkody w pojeździe marki R., numer rejestracyjny (...). Samochód ten został naprawiony w warsztacie (...) w L., za co w dniu 25 kwietnia 2013 roku została wystawiona faktura VAT numer (...) na kwotę 4055,66 zł netto ((...),46 brutto). Warsztat przedstawił tę fakturę do rozliczenia ubezpieczycielowi. W dniu 29 kwietnia 2013 roku faktura VAT numer (...) została zweryfikowana przez ubezpieczyciela do kwoty 3571,48 zł netto. Decyzją z dnia 27 maja 2013 roku ubezpieczyciel przyznał i wypłacił na rzecz „» (...)« inż. K. L. w L.” dodatkową kwotę 2157,96 zł (3571,48 zł – 1413,32 zł) tytułem likwidacji szkody w pojeździe marki r..

Sąd Rejonowy ustalił, że w wyniku negocjacji prowadzonych przez „warsztat naprawczy” z ubezpieczycielem w dniu 25 czerwca 2013 roku faktura VAT numer (...) została ponownie zweryfikowana przez ubezpieczyciela, tym razem do kwoty 3810,87 zł netto. Decyzją z dnia 3 lipca 2013 roku ubezpieczyciel przyznał i wypłacił na rzecz „» (...)« inż. K. L. w L.” dodatkową kwotę 239,59 zł (3810,87 zł – 3571,48 zł).

Sąd Rejonowy ustalił, że pismem z dnia 18 maja 2013 roku ubezpieczyciel zawiadomił M. S. o wypłacie odszkodowania w kwocie 1413,32 zł w związku ze szkodą z dnia 29 marca 2013 roku i wezwał do zwrotu wypłaconego odszkodowania na podstawie art. 43 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W dniu 2 lipca 2013 roku M. S. zwrócił ubezpieczycielowi kwotę 1413,32 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że pismem z dnia 19 listopada 2013 roku ubezpieczyciel zawiadomił M. S., że na podstawie faktury VAT numer (...), zweryfikowanej do kwoty 3810,87 zł, wypłacił na rzecz poszkodowanego zdarzeniem z dnia 29 marca 2013 roku dodatkowo kwotę 2397,55 zł. Ubezpieczyciel wezwał M. S. do zwrotu kwoty 2397,55 zł w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania.

Sąd Rejonowy ustalił, że M. S. nie uznawał roszczenia ubezpieczyciela w zakresie dodatkowej kwoty 2397,55 zł, o czym w pismach informował ubezpieczyciela. M. S. zlecił (...) w L. wykonanie kalkulacji naprawy pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...). Zgodnie z tą kalkulacją koszt naprawy tego pojazdu powinien wynieść 2166,50 zł netto (2664,80 zł brutto).

Sąd Rejonowy wskazał, że w związku z wniesieniem powództwa przez „» (...)« inż. K. L. w L.” przeciwko L. S. C. de S. y (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w M., działającej przez Oddział w Polsce z siedzibą w W., w dniu 31 stycznia 2014 roku strony zawarły ugodę pozasądową, na podstawie której ubezpieczyciel zobowiązał się wypłacić na rzecz powoda dodatkowo kwotę 450 zł z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego. W dniu 7 lutego 2014 roku ubezpieczyciel przelał na rzecz „warsztatu” kwotę 450 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że pismem z dnia 24 kwietnia 2014 roku ubezpieczyciel zawiadomił M. S., że jego zobowiązanie w związku ze zdarzeniem z dnia 29 marca 2013 roku wynosi 2847,55 zł i wezwał M. S. do zwrotu tej kwoty w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania.

Sąd Rejonowy ustalił, że naprawa uszkodzeń pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...), pozostających w związku ze szkodą z dnia 29 marca 2013 roku powinna kosztować 3135,84 zł netto (3857,08 zł brutto). W ocenie biegłego sędowego P. M., reflektor przedni prawy i ramka tablicy rejestracyjnej pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...), nie nosiły widocznych uszkodzeń po zdarzeniu z dnia 29 marca 2013 roku, w związku z czym brak było podstaw, aby kwalifikować je do wymiany.

Sąd Rejonowy wskazał dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych, oraz przedstawił swoje stanowisko w zakresie oceny przeprowadzonych dowodów.

Sąd Rejonowy wskazał, że roszczenie powoda oparte jest na przepisie art. 43 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Sąd Rejonowy przytoczył treść wskazanego przepisu i wyjaśnił charakter prawny roszczenia zakładu ubezpieczeń o zwrot wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania.

Sąd Rejonowy wskazał, że ubezpieczyciela obciąża obowiązek wykazania wszystkich przesłanek odpowiedzialności pozwanego, zgodnie z regułą ciężaru dowodu wyrażoną w przepisie art. 6 k.c. W przypadku roszczenia regresowego to ubezpieczyciel powinien wykazać, że wypłacone przez niego poszkodowanemu odszkodowanie odpowiada rzeczywistemu rozmiarowi doznanej przez niego szkody.

Sąd Rejonowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie biegły ustalił, że naprawa uszkodzeń pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...), pozostających w związku ze szkodą z dnia 29 marca 2013 roku powinna kosztować 3135,84 zł netto (3857,08 zł brutto), a więc mniej niż domagał się „warsztat naprawczy » (...)« w L.” i mniej niż ostatecznie ustalił i wypłacił na rzecz poszkodowanego ubezpieczyciel. Wynika to z ustalenia, że reflektor przedni prawy i ramka tablicy rejestracyjnej pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...), nie nosiły widocznych uszkodzeń po zdarzeniu z dnia 29 marca 2013 roku, w związku z czym brak było podstaw, aby kwalifikować je do wymiany.

Sąd Rejonowy uznał, że żądanie powoda należało uwzględnić jedynie w zakresie różnicy między kwotą 3135,84 zł a kwotą 1413,32 zł, czyli w zakresie kwoty 1722,52 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego, tak ustalone odszkodowanie pozwoliłoby poszkodowanemu na naprawę pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...), po szkodzie z dnia 29 marca 2013 roku, a więc na przywrócenie stanu majątkowego poszkodowanego sprzed szkody, a jednocześnie nie doprowadziło do jego wzbogacenia kosztem ubezpieczyciela ponad miarę.

Sąd Rejonowy wskazał, że nie uwzględnił roszczenia powoda o zapłatę kwoty 450 zł, którą ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu tytułem kosztów najmu samochodu zastępczego. Sąd uznał, że powód nie udowodnił tego roszczenia, gdyż powód, poza ugodą zawartą z „warsztatem naprawczym » (...)« w L.”, nie przedstawił żadnych innych dowodów na okoliczność zasadności przyznania poszkodowanemu odszkodowania w kwocie 450 zł i Sąd nie miał możliwości dokonania oceny roszczenia w tym zakresie.

Sąd Rejonowy uznał, że nie było zasadne naliczanie przez powoda odsetek od daty przelewu kwot na rzecz właściciela zakładu naprawczego, ponieważ roszczenie regresowe ubezpieczyciela jest nowym roszczeniem, wymagalnym od daty wezwania pozwanego do zapłaty (art. 455 k.c.), po przedstawieniu mu niezbędnych dokumentów wykazujących zasadność i wysokość roszczenia.

Sąd Rejonowy uznał, że odsetki mogły być „skapitalizowane” za okres od dnia 25 stycznia 2014 roku do dnia 5 sierpnia 2014 roku, co dało kwotę 118,41 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1840,93 zł (1722,52 zł i 118,41 zł) z odsetkami ustawowymi od dnia 6 sierpnia 2014 roku.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 100 k.p.c.

*

Od wyroku z dnia 7 marca 2018 roku apelację wniósł powód, wskazując, że zaskarża wyrok „w części oddalającej powództwo co do dalszej kwoty 1.125,03 zł”.

Powód zarzucił:

„1/naruszenie przepisów postępowanie, które miało istotny wpływ na wynik przedmiotowej sprawy tj. art. 233 k.p.c. poprzez sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego uznanie, że powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia w zakresie przyznanego poszkodowanemu odszkodowania za naprawę uszkodzonego pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) co do oddalanej kwoty roszczenia - 675,03 zł, podczas gdy powód w trakcie postępowanie przed Sądem I instancji przedłożył fakturę VAT nr (...), która po jej weryfikacji dokonanej przez powoda stanowiła podstawę wypłacenia na rzecz poszkodowanego odszkodowania w wysokości 3.810,87 zł a nie jest wskazał Sąd rejonowy w wysokości 3.135,84zł a tym samym powód wykazał zasadność dochodzonego roszczenia w całości,

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 6 k.c. poprzez uznanie, iż powód nie wykazał zasadności roszczenia w zakresie kwoty 450,00 zł wypłaconej na podstawie ugody z dnia 31.01.2014r tytułem najmu pojazdu zastępczego, podczas gdy z zakresu uszkodzeń pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) powstałych w wyniku zdarzenia spowodowanego przez pozwanego w dniu 29.03.2013r. zasadnym było przyznanie poszkodowanemu odszkodowania także w zakresie najmu pojazdu zastępczego,

3/ naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art 361 par 2 k.c. poprzez jego pominięcie w przedmiotowym stanie sprawy i oddalenia przedmiotowego powództwa w zakresie roszczenia dotyczącego odszkodowania za najem pojazdu zastępczego, podczas gdy zgodnie z przytoczonym przepisem naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, a w związku ze zdarzeniem spowodowanym przez pozwanego w dniu 29.03.2013r. poszkodowany poniósł m.in. także straty w zakresie braku możliwości korzystania z pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) wobec czego powód zobowiązany był do wypłacenia odszkodowania kosztów najmu pojazdu zastępczego a tym samym zasadnym było dochodzenie zasądzenia wskazanej kwoty także od pozwanego”.

Powód wniósł o „zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dalszej kwoty: 1.125,03 zł wraz z odsetkami od dnia 6.08.2014r do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za postępowanie przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego”¹ (k. 325-331).

÷

Pozwany nie zajął stanowiska w przedmiocie apelacji powoda.

Na rozprawie apelacyjnej strony nie były obecne.

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz dokonaną przez ten Sąd ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ponowne szczegółowe przytaczanie tych ustaleń oraz rozważań w zakresie oceny dowodów jest zbędne.

Ustalenia Sądu pierwszej instancji należy uzupełnić jedynie o uwagę, że naprawa pojazdu R., numer rejestracyjny (...), nastąpiła na podstawie umowy zawartej przez właściciela tego pojazdu z J. L., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „» (...)« inż. K. L.” (k. 24). Posługiwanie się przez Sąd Rejonowy wyrażeniami „warsztat naprawczy”, „» (...)« inż. K. L. w L.”, „warsztat naprawczy » (...)« w L.”, na określenie podmiotu, który wykonywał naprawę pojazdu i który rozliczał się z ubezpieczycielem, jest jedynie skrótem myślowym. W istocie chodzi bowiem o osobę fizyczną – J. L. – prowadzącą działalność gospodarczą.

÷

Nie są uzasadnione zarzuty powoda podniesione w apelacji.

Oczywiście bezzasadny jest zarzut naruszenia przepisów zawartych w art. 233 k.p.c.

Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny, albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Skuteczność zarzutu apelacji naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga spełnienia dwóch przesłanek:

1. Prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga wskazania dowodu (dowodów), do którego zarzut ten się odnosi².

Ogólne zatem stwierdzenie, że doszło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, nie spełnia wymagania sformułowania zarzutu naruszenia ściśle określonego przepisu prawa, w tym wypadku przepisu prawa procesowego³. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może sprowadzić się do zarzutu, że sąd przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej określonych dowodów przekroczył granice swobodnej oceny, dokonując oceny dowolnej, sprzecznej z wymaganiami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia. Rzeczą strony, która zgłasza taki zarzut, jest wykazanie, że przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej konkretnego dowodu, na podstawie którego sąd dokonał ustalenia faktycznego, przekroczone granice swobodnej oceny dowodów, a nadto iż miało to istotny wpływ na wynik sprawy. Jeżeli wnoszący apelację formułuje zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. uzasadniając go tym, że zachodzi sprzeczność ustaleń z treścią materiału dowodowego, to taki zarzut nie można uznać za uzasadniony⁴.

2. Postawienie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego, opartej na własnej ocenie materiału dowodowego, wersji zdarzeń. Konieczne jest natomiast, przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi, wykazywanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy⁵.

Jeżeli sąd odwoławczy stwierdzi, że z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i nie może być uznana za nietrafną, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być natomiast skutecznie podważona, jako nieodpowiadająca wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. tak zwanej zasadzie swobodnej oceny dowodów, tylko w przypadku, gdy sąd wyprowadza z zgromadzonego materiału dowodowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub zasadami doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych. Uprawnienie sądu drugiej instancji do dokonania odmiennych ustaleń bez ponowienia dowodów z zeznań świadków, czy też z przesłuchania stron, jest dopuszczalne i uzasadnione, ale w szczególności wówczas, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu pierwszej instancji jest oczywiście błędna. Same, nawet poważne, wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice określone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez Sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska⁶.

Skarżący nie przytoczył w apelacji ani dowodów, których dotyczy zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, ani też nie wskazał, jakie kryteria oceny tych dowodów zostały naruszone. Apelacja pozwanego nie zawiera w ogóle wskazania, w czym miałyby się wyrażać wadliwa ocena zebranego materiału dowodowego i w ogóle nie odnosi się do

oceny dowodów przedstawionej przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Powód odnosi się jedynie ogólnie do dowodu z opinii biegłego P. M., wskazując, że w okolicznościach sprawy priorytet w ustaleniu wysokości kosztów naprawy powinna mieć faktura VAT wystawiona przez J. L..

Powód pomija natomiast całkowicie ustalenie Sądu Rejonowego, dokonane na podstawie opinii biegłego P. M., że reflektor przedni prawy i ramka tablicy rejestracyjnej pojazdu marki R., numer rejestracyjny (...), nie nosiły widocznych uszkodzeń po zdarzeniu z dnia 29 marca 2013 roku, w związku z czym brak było podstaw, aby kwalifikować je do wymiany. Nie nastąpiła zatem szkoda w omawianym zakresie, w szczególności taka, która pozostawałaby w związku z ze zdarzeniem z dnia 29 marca 2013 roku. Ta właśnie okoliczność zadecydowała o tym, że zasądzona od pozwanego na rzecz ubezpieczyciela kwota z tytułu zwrotu odszkodowania wypłaconego za naprawę pojazdu jest niższa niż wypłacona przez ubezpieczyciela.

Uzasadnia to uznanie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. za nieuzasadniony.

Powód nie wskazał natomiast w ogóle, w jaki sposób miałby zostać naruszony przez Sąd pierwszej instancji przepis art. 233 § 2 k.p.c., objęty również zarzutem apelacyjnym. Powołany przepis nie miał w ogóle zastosowania w rozpoznawanej sprawie i nie został zastosowany przez Sąd Rejonowy.

Przepis art. 233 § 2 k.p.c. nie dotyczy oceny dowodów, ale oceny postawy strony w procesie, polegającej na odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodach stawianym przez nią w przeprowadzeniu dowodu wbrew postanowieniu sądu.

÷

Oczywiście bezzasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 6 k.c. Powołany przepis reguluje zagadnienie ciężaru dowodu w znaczeniu materialnym, czyli zagadnienie podmiotu, którego obciążają materialnoprawne skutki nieudowodnienia twierdzeń w zakresie okoliczności istotnych dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy. Z naruszeniem tego przepisu mielibyśmy do czynienia wówczas, gdyby Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo określił na kim w rozpoznawanej sprawie spoczywa ciężar dowodu w zakresie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Taka sytuacja jednak w rozpoznawanej sprawie nie wystąpiła.

Przepis art. 6 k.c. nie dotyczy natomiast zagadnienia, czy strona wywiązała się ze swego obowiązku udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne. Przepis art. 6 k.c. nie reguluje kwestii skuteczności wykazania dowodzonych okoliczności, ponieważ ta kwestia podlega ocenie w świetle przepisów procesowych. Kwestionowanie prawidłowości uznania przez sąd, że przeprowadzone dowody nie są wystarczające do przyjęcia za udowodnione okoliczności, których ciężar udowodnienia spoczywał na jednej ze stron, może nastąpić w drodze zarzutu naruszenia odpowiednich przepisów prawa procesowego, nie zaś art. 6 k.c. Nie jest również objęte tym przepisem, które z faktów i z jakich przyczyn sąd uznał za udowodnione⁷.

Sąd Rejonowy trafnie uznał, że ubezpieczyciela obciąża ciężar dowodu wszystkich okoliczności faktycznych wskazanych w treści przepisu art. 43 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w tym także okoliczności faktycznych, które uzasadniały wypłatę poszkodowanemu świadczenia ubezpieczeniowego.

÷

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przepisu art. 361 § 2 k.c. Wskazany zarzut został sformułowany przez powoda w sposób oczywiście nieprawidłowy. Powód zarzuca bowiem naruszenie powołanego przepisu, podczas gdy jednocześnie kwestionuje prawidłowość ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji dotyczących zagadnienia związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem z dnia 29 marca 2013 roku a faktem najmu przez poszkodowanego pojazdu.

Naruszenie prawa materialnego może nastąpić bądź przez jego błędną wykładnię, bądź przez jego niewłaściwe zastosowanie, nie zaś przez błędne ustalenia faktyczne⁸.

Zarzut naruszenia prawa materialnego ma rację bytu wówczas, gdy sąd dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a tylko nie zastosował odpowiednich przepisów prawa materialnego, niewłaściwie je zastosował lub też dokonał błędnej ich wykładni. W takich wypadkach naruszenie prawa materialnego ma charakter pierwotny i może stanowić podstawę zarzutu apelacyjnego.

Jeżeli natomiast sąd pierwszej instancji dokona nieprawidłowych ustaleń faktycznych i stosownie do tych ustaleń zastosuje lub nie określone przepisy prawa materialnego, to naruszenie prawa materialnego ma charakter wtórny, gdyż jest pochodną nieprawidłowych ustaleń faktycznych. W takim przypadku nie następuje naruszenie prawa materialnego w znaczeniu ścisłym, a podnoszenie wówczas takiego zarzutu jest bezprzedmiotowe.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy brak jest możliwości dokonania ustaleń w zakresie istnienia takich faktów, których ocena pozwałaby na przyjęcie, że istnieje normalny związek przyczynowy pomiędzy uszkodzeniem pojazdu marki R. w faktem wynajęcia przez właściciela tego pojazdu innego pojazdu od J. L.. Powód nawet nie wskazał, kiedy taki pojazd został wynajęty, przez jaki okres, z jakich przyczyn, nie mówiąc już o braku dowodów potwierdzających te okoliczności.

W szczególności należy zwrócić uwagę, że ani w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, ani też w pozwie złożonym na urzędowym formularzu, powód nie wskazał, z jakiego tytułu domaga się zapłaty kwoty 450 zł. Uczynił to dopiero później.

Dokonując zapłaty na rzecz J. L. kwoty 450 zł ubezpieczyciel również nie wskazał tytułu zapłaty tej kwoty (k. 64-65).

Charakterystyczne jest również, że pierwotnie w postępowaniu likwidacyjnym sam ubezpieczyciel kwestionował zasadność żądania zapłaty kwoty 450 zł (k. 133), a ugoda zawarta z J. L. także nie określa tytułu zapłaty kwoty 450 zł (k. 66).

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało oddalić apelację, jako bezzasadną.

*

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił wniosek (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o zasądzenie od M. S. zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W związku z tym, że apelacja powoda została oddalona w całości, powód jest stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu apelacyjnym. Powód nie może zatem uzyskać od pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Z kolei pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika wykonującego zawód radcy prawnego, najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złożył Sądowi Okręgowemu spisu kosztów, ani nie zgłosił wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. Roszczenie pozwanego o zwrot kosztów postępowania odwoławczego wygasło zatem na podstawie art. 109 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Marta Postulska-Siwek Dariusz Iskra Agnieszka Maliszewska

1 Przytoczono dosłowne brzmienie zarzutów i wniosków apelacji oraz sformułowania określającego zakres zaskarżenia wyroku, przy zachowaniu zastosowanej przez powoda pisowni i interpunkcji, a ściślej – z brakami w tym zakresie.

2 Wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2004 roku, V CK 398/03, Lex nr 174215; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 237/00, Lex nr 52528; wyrok SN z dnia 5 lipca 2000 roku, I CKN 291/00, Lex nr 303349; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622.

3 Wyrok SN z dnia 24 czerwca 2008 roku, I PK 295/07, Lex nr 496401.

4 Wyrok SN z dnia 15 września 2005 roku, II CK 59/05, Lex nr 385605; wyrok SN z dnia 18 stycznia 2002 r., I CKN 132/01, Lex nr 53144.

5 Wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 roku, III CK 314/05, Lex nr 172176; wyrok SN z dnia 18 czerwca 2004 roku, II CK 369/03, Lex nr 174131; wyrok SN z dnia 15 kwietnia 2004 roku, IV CK 274/03, Lex nr 164852; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2003 roku, II CKN 1335/00, Lex nr 439181; wyrok SN z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273; postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, Lex nr 52753; wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 588/99, Lex nr 52347; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 roku, I ACa 180/08, Lex nr 468598, OSA 2009/6/55; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 maja 2008 roku, I ACa 953/07, Lex nr 466440; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08, Lex nr 504047; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 maja 2008 roku, I ACa 328/08 Lex nr 466423; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008 roku, I ACa 205/08, Lex nr 465086; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 stycznia 2008 roku, I ACa 1040/07, Lex nr 466431; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 lutego 2007 roku, I ACa 1053/06, Lex nr 298433; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2006 roku, I ACa 1303/05, Lex nr 214251; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 stycznia 2006 roku, I ACa 1609/05, Lex nr 189371.

6 Wyrok SN z dnia 21 października 2005 roku, III CK 73/05, Lex nr 187032.

7 Por.: wyrok SA we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 roku, I ACa 97/12, Lex nr 1130079; wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2011 roku, I CSK 517/10, Lex nr 960502; wyrok SN z dnia 27 stycznia 2011 roku, II PK 173/10, Lex nr 786376; wyrok SN z dnia 20 stycznia 2011 roku, I CSK 409/10, Lex nr 738082; wyrok SN z dnia 5 listopada 2010 roku, I CSK 23/10, Lex nr 786548; wyrok SN z dnia 6 października 2010 roku, II CNP 44/10, Lex nr 970065; wyrok SN z dnia 25 czerwca 2010 roku, I CSK 544/09, Lex nr 737245; wyrok SN z dnia 16 czerwca 2010 roku, I CSK 482/09, Lex nr 607236; wyrok SN z dnia 11 marca 2009 roku, I CSK 363/08, Lex nr 560510.

8 Por.: postanowienie SN z dnia 28 maja 1999 roku, I CKN 276/99, Prokuratura i Prawo 1999, nr 11-12, poz. 34; wyrok SN z dnia 19 stycznia 1998 roku, I CKN 424/97, OSN C 1998, z. 9, poz. 36; uzasadnienie postanowienia z dnia 28 marca 2003 roku, IV CKN 1961/00, Lex nr 80241.